

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆ.Վ.Մովսիսյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 15

« 18 » մայիսի, 2023 թ.

Պ/Բ -030 –ՌՈՒՄԱՍՅԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ - 2

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՌՈՒՄՈՒՄՆԱՍԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն` /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/	<u>022201.00.6-Պատմություն</u>
Կրթական ծրագիր` /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/	<u>022201.01.6-Պատմություն</u>
Որակավորման աստիճան` /բակալավր, մագիստրատուրա/	<u>բակալավր</u>
Ամբիոն` /ամբիոնի լրիվ անվանումը/	<u>Պատմություն</u>
Ուսուցման ձևը` /առկա, հեռակա/	<u>հեռակա</u>
Կուրս/կիսամյակ	հեռակա- 2-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ
Դասախոս(ներ)` /անուն, ազգանուն/	<u>Լուսինե Կոստանդյան</u>

Էլ. հասցե/ներ lusine.kostandyan72@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.....	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.....	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	5
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	7
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	8
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	8
8.	Դասավանդման մեթոդներ	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ	12
	121 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	122 Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	15
	123 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	16
14.	Գնահատում	17
	141 Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	20
	142 Հարցաշար	21
	143 Գնահատման չափանիշներ	26
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ	28

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹

«Ռուսաստանի պատմություն-2» դասընթացը կարևորվում է պատմագիտության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 022201.01.6 Պատմություն կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում: «Ռուսաստանի պատմություն» առարկան պատկանում է մասնագիտական կրթաբլոկի առարկաների թվին: Առարկայի ծրագիրը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով, ՎՊՀ-ում բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական չափորոշիչներով կազմված ուսումնական պլաններին համապատասխան:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

- Դասընթացի նպատակն է.
- Ուսանողներին փոխանցել բավարար գիտելիքներ Ռուսաստանի պատմության առանցքային իրադարձությունների զարգացման օրինաչափությունների մասին
- պարբերացման, ժամանակագրության, հասարակական առաջընթացի օրինաչափություններին,
- լուսավորության, հասարակական մտքի ձևավորմանը,
- Ռուսաստանի պատմության VIII- XIX-րդ դարերի տնտեսական և քաղաքական իրադարձություններին:
- բացահայտել IX-XIX-րդ դարերում տեղի ունեցած Ռուսաստանի պատմության առանցքային քաղաքական, տնտեսական և մշակութային իրադարձությունները:

2.1. Դասընթացի խնդիրներն են

- համաշխարհային պատմության համատեքստում Ռուսաստանի պատմության կարևորագույն հիմնահարցերի լուսաբանումը
- պատմական այդ ժամանակաշրջանում սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական մշակութային գործընթացների պատճառահետևանքային կապերի վերհանումը,
- ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.

«Ռուսաստանի պատմություն-2» դասընթացի ուսումնասիրության մուտքային պահանջը պատմության նախնական գիտելիքների իմացությունն է: Դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը «Ռուսաստանի պատմություն-1» դասընթացից.

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը²

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

²<http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

կումպետենցիաները

«Ռուսաստանի պատմության» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

- Կոնկրետ տեսական գիտելիքները կիրառելով՝ պատմական իրողությունները հասկանալու, փաստերն ու երևույթները համեմատելու, պատմական զարգացման փուլերն ու դրանց օրինաչափությունները համադրելու և համակողմանի գնահատելու, վերլուծելու, դիրքորոշումներ ձևակերպելու կարողություն,
- ստացած գիտելիքների համակարգման և տեսական վերլուծության, սեփական դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություն,
- քննադատաբար և համակարգված օգտագործելով իր գիտելիքները՝ պատմական իրադարձությունների ու գործընթացները վերլուծելու, դրանց տրամաբանությունը, օրինաչափությունները, իրադարձությունների պատճառա-հետևանքային կապերը հասկանալու կարողություն, արդիական և նորարարական մեթոդների օգնությամբ իր գիտելիքներն ու իմացությունը կիրառելով՝ դիրքորոշումներ ձևակերպելու և հետազոտություններ կատարելու կարողություն:
- սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու և դրանցում առկա ինֆորմացիայի տարբեր ձևերը օգտագործելու, տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման ունակություն, տեղեկույթը կառավարելու, իր դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություններ,
- մասնագիտական բարեվարքության նորմերը պահպանելով՝ գեկուցումներ պատրաստելու, հետազոտություններ կատարելու կարողություն,
- օտար լեզուներով պատմագիտական տեքստեր կամ բնօրինակ փաստաթղթեր ընթերցելու և ըստ անհրաժեշտության տեղեկություններն ամփոփելու կամ համառոտելու ու վերաբնութայնելու ունակություններ,
- կարողանալ ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կումպետենցիաները.

Ա)Շնորհանքական կումպետենցիաներ

Գործիքային կումպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 մայրենի և առնվազն մեկ օտար լեզվով հաղորդակցվելու, գիտահետազոտական և մանկավարժական խնդիրները մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու և բացատրելու կարողություն:

ԳԿ4 գրավոր և բանավոր խոսքը տրամաբանորեն ճիշտ ձևակերպելու, իր աշխատանքը գիտական հիմունքներով կազմակերպելու կարողություն,

ԳԿ9 անհրաժեշտ տեսություններ, մեթոդներ և ժամանակակից գործիքակազմ գործնականում կիրառելու կարողություն, այդ թվում՝ տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ՝ մասնագիտական ոլորտում խնդիրների վերաբերյալ դիրքորոշում արտահայտելու կամ խնդիրներին նպաստող հիմնարար գործոնները վերլուծելու և աշխատանքը դյուրացնելու նպատակով,

ԳԿ10 մասնագիտությանը վերաբերող համապատասխան սկզբնաղբյուրները (հնագիտական և ազգագրական նյութեր, բանավոր պատմություն, քարտեզներ, ինտերնետային ռեսուրսներ,

էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ, հաշվետվություններ և այլն) հավաքագրելու, մշակելու և մեկնաբանելու, քանակական և որակական տվյալները վերլուծելու կարողություն:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)³

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 ուսումնառության կարողություն

ՀԳԿ4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի նախնական մասերի միջև կապերի մացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկայի ներքին շմթողները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³

«Ռուսաստանի պատմության» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

³Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/120 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	10
Մեմինար պարապմունք	6
Ինքնուրույն աշխատանք	104
Ընդամենը	120
Ստուգման ձևը	քննություն

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի ելույթունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կրթություն** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևի բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կունկրետիքի ձևերի վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Ինքնուրույն աշխատանքի ամացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել ինտեյալն ապատակներով՝ համացանցում մանհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Չեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած գրականությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁶՝ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ: Իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷՝ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	դասախոսություն	սեմինար պարասյունք	Ինքնուրույնաշխատանք
1.	Ռուսաստանը XVIII-րդ դարի II-րդ կեսին: Եկատիրինա II-րդ:	2		14
2.	Ռուսաստանը XIX-րդ դարի առաջին քառորդին: Ալեքսանդր I-ին:		2	14
3.	Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական իրադրությունը Նիկոլայ I-ի օրոք:	2		14
4.	Ճորտատիրական կարգի վերացումը Ռուսաստանում: 1861 թվականի փետրվարի 19-ի բարեփոխումը:		2	14
5.	Ռուսաստանում իրականացված լիբերալ բարեփոխումները XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականներին:	2		12
6.	XIX-րդ դարի 60-70ական թվականների հասարակական-քաղաքական շարժումները: Նարոդնիկական շարժումը:		2	12
7.	Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը 60-70-ական թվականներին: 1877-1878թթ ռուս-թուրքական պատերազմները:	2		14
8.	Ալեքսանդր III-ի հակառեֆորմների քաղաքականությունը: Բանվորական շարժումների	2		10

⁸Նման է օրացուցային պլանին

	ակտիվացումը: Մարքսիզմի տարածումը:			
ԸՆԴԱՍԵՆԸ		10	6	104

11. Ուսումնասիրողական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	История России с древнейших времен до конца XVIII века / Под ред. член-корр. РАН Б.Н. Флори.	2010.
2.	Борисов Н.С. Возвышение Москвы.	2011.
3.	Горский А.А. Москва и Орда.	2000.
4.	Флоря Б.Н. Польско-литовская интервенция в России и русское общество.	2005.
5.	Курукин И.В. Эпоха «дворских бурь»: Очерки политической истории послепетровской России. 1725-1762 гг.	2003.
6.	Милов Л.В. Великорусский пахарь и особенности российского исторического процесса.	2006.
7.	Седов П.В. Закат Московского царства: Царский двор конца XVII .	2006.
8.	Стефанович П.С. Приход и приходское духовенство в России в XVI–XVII веках.	2002.
9.	Янин В.Л. У истоков новгородской государственности.	2001.
10.	Мунчаев Ш.М., Устинов В.М. История России	2009.
11.	Орлов А.С. История России	2015.
12.	Вернадский Г. Монголы и Русь.	2011.
13.	История России с древнейших времен до начала XXI в. / ред. А.Н. Сахаров.	2007.
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.	Анисимов Е.В. Государственные преобразования и самодержавие Петра Великого.	1997.
2.	Зимин А.А. Реформы Ивана Грозного. Очерки социально-экономической и политической истории России середины XVI в.	1960.
3.	Каменский А.Б. От Петра I до Павла I. Реформы в России XVIII века. Опыт целостного анализа.	1999.
4.	Карпов А.Ю. Владимир Святой.	1997.
5.	Любавский М.К. Обзор истории русской колонизации.	1996.

6.	Моряков В.И. Русское просветительство второй половины XVIII в.	1994.
7.	Фроянов И. Я. Древняя Русь. Опыт исследования истории социальной и политической борьбы.	1995.
8.	Гумилев Л.Н., "Древняя Русь и Великая Степь".	1990.
9.	Ловмянский Х., "Русь и норманы".	1985.
10.	Пашуто В.Т., "Внешняя политика Древней Руси".	1988.
11.	Рыбаков Б.А., "Киевская Русь и другие княжества 12-13вв".	1982.
12.	Каргалов В.В., Внешнеполитические факторы развития феодальной Руси. Феодальная Русь и кочевники".	1967.
13.	Ломниц Дмитрий Донской.	1980.
14.	Череннин Л.В., Образование Русского централизованного государства в 14-15вв.	1960.
15.	Алексеев Ю.Г., Государь всея Руси.	1991.
16.	Очерки русской культуры 13-15вв.	1969.

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.	http://www.shpl.ru/	
2.	https://www.rsl.ru/	
3.	http://historic.ru/	
4.	http://www.historia.ru/source.htm	
5.	http://edu.tsu.ru/historynet/education/index.htm	
6.	http://www.gorlib.ru/profit/hist/hismir.php	
7.	http://www.ulitka.ru/links.shtml?cmd=default&parent=79	
8.	http://www.history.sch975.edusite.ru/p12aa1.html	
9.	agister.msk.ru/library/history/	
10.	http://www.hist.msu.ru/ER/index.html	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն

⁹Շատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1	Ռուսաստանը XVIII-րդ դարի II-րդ կեսին: Եկատիրինա II-րդ:	Ուսումնասիրվում է Եկատերինա II-րդի ներքին և արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղվածությունը:	2	ՊԳ 1, 5, 10, 11
2	Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական իրադրությունը Նիկոլայ I-ի օրոք:	Ուսումնասիրվում է Նիկոլայ I-ի ներքին և արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղվածությունը:	2	ՊԳ 1, 10, 11
3	Ռուսաստանում իրականացված լիբերալ բարեփոխումները XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականներին:	Ուսումնասիրվում է 1864թ հունվարի1-ի տեղականինքնակառավարմանմասինօրենքը: Դատականհամակարգիբարեփոխումը: 1874թ ռազմականբարեփոխումը:	2	ՊԳ 10, 11 ԷԱ 2, 4, 6
4	Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը 60-70-ական թվականներին: 1877-1878թթ ռուս-թուրքական պատերազմները:	Ուսումնասիրվում է XIX-րդդարի 60-70-ական թվականներինՌուսաստանիարտաքինքաղաքականությանհիմնականուղղությունները: 1877-1878թթ ռուս- թուրքականպատերազմիպատճառները, հիմնականռազմականգործողությունները: Սան- Ստեֆանոյիպայմանագիրը, պատերազմիարդյունքները, նշանակությունը:	2	ՊԳ 2, 3, 4, 10, 11
5	Ալեքսանդր III-ի հակառեֆորմների քաղաքականությունը: Բանվորական շարժումներիակտիվացումը: Մարքսիզմի տարածումը:	Ուսումնասիրվում է ԱլեքսանդրIII-ի 1881թ ապրիլի 29-ի մանիֆեստը, գյուղացիականռեֆորմիվերանայմանանհրաժեշտությունը, 1885թ. Ազնվականբանկիստեղծումը, ինչպես նաևբանվորականշարժումներիակտիվացումը 70-80-ական թվականներին, մարքիստականխմբակներիառաջացումըՌուսաստանում, Գ. Վ.Պլեխանովի «Սոցիալիզմ և քաղաքականպայքար» աշխատությունը:	2	ՊԳ 10, 11 ԷԱ 2, 4, 8, 9, 10

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևեր	Գրականություն ¹⁰
1.	Ռուսաստանը XIX-րդ դարի առաջին քառորդին: Ալեքսանդր I-ին:	Ուսումնասիրվում է Ալեքսանդր I-ի կառավարման ժամանակաշրջանի ներքին և արտաքին քաղաքական իրադարձությունները:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 7, 10, 11, 13
2	Ճորտատիրական կարգի վերացումը Ռուսաստանում: 1861 թվականի փետրվարի 19-ի բարեփոխումը:	Ուսումնասիրվում է Ռուսիայում ճորտատիրական կարգի վերացմանն ուղղված քաղականությունը և 1861 թվականի փետրվարի 19-ի բարեփոխումը:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 6, 12 ԷԱ 3, 4, 8
3.	XIX-րդ դարի 60-ական թվականների հասարակական-քաղաքական շարժումները: Նարոդնիկական շարժումը:	Ուսումնասիրվում է Նարոդնիկական շարժման գաղափարախոսությունը: Պ. Լ. Լավրովի «Պատմական նամակները»: Մ. Ա. Բակունինի և Ս. Մ Նեչանի քաղաքական խմբակը: Նարոդնիկների դեմ քաղաքական հետապնդումները և XIX-րդ դարի	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 10, 11, 13 ԷԱ 6, 9, 10

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		70-ական թվականների «չայկովականների» շարժումը:			

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևերը	Գրականություն ¹²
1	Ռուսաստանը XVIII-րդ դարի II-րդ կեսին: Եկատերինա II-րդ:	Ուսումնասիրվում է Եկատերինա II-րդի ներքին և արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղվածությունը:	Ինքնուրույն աշխատանքի ամառային, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում, պաշտպանություն	ՊԳ 1, 5, 10, 11
2	Ռուսաստանը XIX-րդ դարի առաջին քառորդին: Ալեքսանդր I-ին:	Ուսումնասիրվում է Ալեքսանդր I-ի կառավարման ժամանակաշրջանի ներքին և արտաքին քաղաքական իրադարձությունները:	Ինքնուրույն աշխատանքի ամառային, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում, պաշտպանություն	ՊԳ 7, 10, 11, 13
3	Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական իրադարձությունը Նիկոլայ I-ի օրոք:	Ուսումնասիրվում է Նիկոլայ I-ի ներքին և արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղվածությունը:	Ինքնուրույն աշխատանքի ամառային, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում, պաշտպանություն	ՊԳ 1, 10, 11

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4	Ճորտատիրական կարգի վերացումը Ռուսաստանում: 1861 թվականի փետրվարի 19-ի բարեփոխումը:	Ուսումնասիրվում է Ռուսիայում ճորտատիրական կարգի վերացմանն ուղղված քաղականությունը և 1861 թվականի փետրվարի 19-ի բարեփոխումը:	Ինքնուրույնաշխատանքի ացանցում, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում , պաշտպանություն	ՊԳ 6, 12 ԷԱ 3, 4, 8
5	Ռուսաստանում իրականացված լիբերալ բարեփոխումները XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականներին:	Ուսումնասիրվում է 1864թ հունվարի 1-ի տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքը: Դատական համակարգի բարեփոխումը: 1874թ ռազմական բարեփոխումը:	Ինքնուրույնաշխատանքի ացանցում, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում , պաշտպանություն	ՊԳ 10 , 11 ԷԱ 2, 4, 6
6	XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականների հասարակական-քաղաքական շարժումները: Նարոդնիկական շարժումը:	Ուսումնասիրվում է Նարոդնիկական շարժման գաղափարախոսությունը: Պ. Լ. Լավրովի «Պատմական նամակները»: Մ. Ա. Բակունինի և Ս. Ս Նեչանի քաղաքական խմբակը: Նարոդնիկների դեմ քաղաքական հետապնդումները և XIX-րդ դարի 70-ական թվականների «չայկովականների» շարժումը:	Ինքնուրույնաշխատանքի ացանցում, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում , պաշտպանություն	ՊԳ 10 , 11, 13 ԷԱ 6, 9, 10
7	Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը 60-70-ական թվականներին: 1877-1878թթ ռուս-թուրքական պատերազմները:	Ուսումնասիրվում է XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականների Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղությունները: 1877-1878թթ ռուս-թուրքական պատերազմի պատճառները, հիմնական ռազմական գործողությունները: Սան-Ստեֆանոյի պայմանագիրը, պատերազմի արդյունքները, նշանակությունը:	Ինքնուրույնաշխատանքի ացանցում, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում , պաշտպանություն	ՊԳ 2, 3, 4, 10, 11

8	Ալեքսանդր III-ի հակառեֆորմների քաղաքականությունը: Բանվորական շարժումների ակտիվացումը: Մարքսիզմի տարածումը:	Ուսումնասիրվում է Ալեքսանդր III-ի 1881թ ապրիլի 29-ի մանիֆեստը, գյուղացիական ռեֆորմի վերանայման անհրաժեշտությունը, 1885թ. Ազնվական բանկի ստեղծումը, ինչպես նաև բանվորական շարժումների ակտիվացումը 70-80-ական թվականներին, մարքիստական խմբակների առաջացումը Ռուսաստանում, Գ. Վ. Պլեխանովի «Սոցիալիզմ և քաղաքական պայքար» աշխատությունը:	Բնփնտրության աշխատանքի անցանցում, ռեֆերատ	13 շաբաթ	Ռեֆերատի ներկայացում , պաշտպանություն	ՊԳ 10 , 11 ԷՍ 2, 4, 8, 9, 10

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների համար սովորական լսարաններ, երբեմն պրոեկտորներով և էլեկտրոնային դաստախոսակներով համալրված լսարաններ:
Մարքեր, սարքավորումներ	Պրոեկտոր, էլեկտրոնային դաստախոսակ, անհատական համակարգիչներ
Համակարգչային ծրագրեր	Powerpoint, Canva, Prezi
Մասնագիտական գրականություն	ՎՊՀ-ի գրադարանը, այդ թվում նաև էլեկտրոնային ռեսուրսները

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են սովյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում**

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ»(ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ :

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 1 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Եկատերինա II-ի գահակալությունը լուսավորյալ աբսոլյուտիզմի քաղաքականությունը:
2. Եկատերինա II-ի բարեփոխումները ներքին կառավարման համակարգում:
3. Եկատերինա II-ի օրենսդրական գործունեությունը:
4. Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը XVIII-րդ դարի II-րդ կեսին:
5. XVIII-րդ դարի II-րդ կեսի ռուս-թուրքական պատերազմները:
6. Ռուսաստանի մասնակցությունը լեհական բաժանումներին:
7. Միխայիլ Ռոմանովի ներքին քաղաքականությունը:
8. Միխայիլ Ռոմանովի արտաքին քաղաքականությունը:
9. Ալեքսեյ Միխայլովիչի ներքին քաղաքականությունը:
10. Ալեքսեյ Միխայլովիչի արտաքին քաղաքականությունը:
11. Ռուսաստանի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը XVII-րդ դարի II-րդ կեսի 70-80թթ.:
12. Ռուսաստանը Սոֆիայի կառավարման ժամանակաշրջանում:
13. Պյոտր I-ինի Ազովյան արշավանքները: Մեծ դեպքանություն:
14. Հյուսիսային պատերազմի I-ին փուլը: Պոլտավայի ճակատամարտը:
15. Հյուսիսային պատերազմի II-րդ փուլը: Պրուտյան արշավանք:
16. Պյոտր I-ի բարեփոխումները ռազմական և կրթական ոլորտում:
17. Պյոտր I-ի բարեփոխումները կենտրոնական և տեղական կառավարման համակարգում:
18. Պյոտր I-ի Կասպյան արշավանքը:
19. Պալատական հեղաշրջումների ժամանակաշրջանը Ռուսաստանում Եկատերինա I-ին:
20. Պյոտր II-ի կառավարման ժամանակաշրջանը:
21. Աննա Իվանովնայի կառավարման ժամանակաշրջանը:
22. Ելիզավետա I-ի արտաքին քաղաքականությունը:

23. Ելիզավետա I-ի ներքին քաղաքականությունը:
24. Պյոտր III-ի կառավարման ժամանակաշրջանը: 1762թ հունիսյան հեղաշրջումը:
25. Եկատերինա II-ի ներքին քաղաքականությունը XVIII-րդ դարի 60-ական թթ. լուսավորյալաբարոյությունից:
26. Եկատերինա II-ի ներքին քաղաքականությունը XVIII-րդ դարի 70-80-ական թթ:
27. Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը XVIII-րդ դարի II-րդ կեսին: Ռուս-թուրքական պատերազմներ:
28. Ռուսաստանի մասնակցությունը լեհական բաժանումներին XIX-րդ դարի II-րդ կեսին:
29. Պավել I-ի ներքին քաղաքականությունը:
30. Պավել I-ի արտաքին քաղաքականությունը:
31. Ալեքսանդր I-ի բարեփոխումները կառավարման առաջին շրջանում:
32. Ալեքսանդր I-ի արտաքին քաղաքականությունը XIX-րդ դարի սկզբին: Տիլզիտի պայմանագիրը:
33. XIX-րդ դարի առաջին քառորդի ռուս-թուրքական, ռուս-
պարսկական պատերազմները:
34. 1812թ. Նապոլեոնի արշավանքը Ռուսաստան:
35. Ռուսական բանակի 1813-1815թթ արտասահմանյան արշավանքները:
36. Ալեքսանդր I-ի ներքին քաղաքականությունը նապոլեոնյան արշավանքից հետո:
37. 1825թ. դեկտեմբերի 14-ի ապստամբությունը:
38. Նիկոլայ I-ի ներքին քաղաքականությունը:
39. Ղրիմի պատերազմի պատճառները ռուսական գործողությունների սկիզբը:
40. Ղրիմի պատերազմի ռուսական գործողությունները մինչև Սևաստոպոլի պաշտպանությունը:
41. Ղրիմի պատերազմի III-րդ էտապը: Սևաստոպոլի պաշտպանությունը:
42. Նիկոլայ I-ի ռեակցիոն քաղաքականությունը Եվրոպայում XIX-րդ դարում:
43. Ալեքսանդր II-ի գահակալությունը: 1861 ռեֆորմը:
44. XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականների լիբերալ բարեփոխումները:
45. XIX-րդ դարի 60-ական թվականների հասարակական-քաղաքական շարժումները:
46. Նարոդնիկական շարժումը:
47. Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը 60-70-ական թվականներին: 1877-1878թթ ռուս-թուրքական պատերազմները:

48. Հասարակական շարժումների ակտիվացումը ռուս-թուրքական պատերազմից հետո:

49. Ալեքսանդր III-ի հակառեֆորմների քաղաքականությունը:

50. Բանվորական շարժումների ակտիվացումը: Մարքսիզմի տարածումը:

Ա) I-ին կիսամյակի քննություն (կիսամյակի 13-րդ շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված թեմաները.

1. Ռուսաստանը XVIII-րդ դարի երկրորդ կեսին: Եկատերինա II-րդ:
2. Ռուսաստանը XIX-րդ դարի առաջին քառորդին: Ալեքսանդր I-ին:
3. Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական իրադրությունը Նկոլայ I-ի օրոք:
4. Ալեքսանդր II-ի կառավարման ժամանակաշրջանը: 1861թ փետրվարի 19-ի բարեփոխումը:
5. XIX-րդ դարի 60-ական թվականների հասարակական քաղաքական շարժումները:
6. Ալեքսանդր III-ի հակառեֆորմների քաղաքականությունը: Բանվորական շարժումների ակտիվացումը: Մարքսիզմի տարածումը:

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Եկատերինա II-ի ներքին քաղաքականությունը XVIII-րդ դարի 60-ական թթ. լուսավորյալ աբսոլյուտիզմ:
2. Եկատերինա II-ի ներքին քաղաքականությունը XVIII-րդ դարի 70-80-ական թթ.:
3. Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը XVIII-րդ դարի II-րդ կեսին: Ռուս-թուրքական պատերազմներ:
4. Ռուսաստանի մասնակցությունը լեհական բաժանումներին XIX-րդ դարի II-րդ կեսին:
5. Պավել I-ի ներքին քաղաքականությունը:
6. Պավել I-ի արտաքին քաղաքականությունը:
7. Ալեքսանդր I-ի բարեփոխումները կառավարման առաջին շրջանում:
8. Ալեքսանդր I-ի արտաքին քաղաքականությունը XIX-րդ դարի սկզբին: Տիլզիտի պայմանագիրը:
9. 19-րդ դարի առաջին քառորդի ռուս- թուրքական , ռուս- պարսկական պատերազմները:

10. 1812թ Նապոլեոնի արշավանքը Ռուսաստան:
11. Ռուսական բանակի 1813-1815թթ արտասահմանյան արշավանքները:
12. Ալեքսանդր I-ի ներքին քաղաքականությունը նապոլեոնյան արշավանքից հետո:
13. 1825թ. դեկտեմբերի 14-ի ապստամբությունը:
14. Նիկոլայ I-ի ներքին քաղաքականությունը:
15. Ղրիմի պատերազմի պատճառները. ռազմական գործողությունների սկիզբը:
16. Ղրիմի պատերազմի ռազմական գործողությունները մինչև Սևաստոպոլի պաշտպանությունը:
17. Ղրիմի պատերազմի III-րդ էտապը: Սևաստոպոլի պաշտպանությունը:
18. Նիկոլայ I-ի ռեակցիոն քաղաքականությունը Եվրոպայում XIX-րդ դարում:
19. Ալեքսանդր II-ի գահակալությունը: 1861 ռեֆորմը:
20. XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականների լիբերալ բարեփոխումները:
21. XIX-րդ դարի 60-ական թվականների հասարակական-քաղաքական շարժումները:
22. Նարոդնիկական շարժումը:
23. Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը 60-70-ական թվականներին: 1877-1878թթ ռուս-թուրքական պատերազմները:
24. Հասարակական շարժումների ակտիվացումը ռուս-թուրքական պատերազմից հետո:
25. Ալեքսանդր III-ի հակառեֆորմների քաղաքականությունը:
26. Բանվորական շարժումների ակտիվացումը: Մարքսիզմի տարածումը:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

- Տեսական գիտելիքների գնահատման չափանիշները. (2ստուգում, յուրաքանչյուրը գնահարվում է առավելագույնը 10 միավոր՝ գումարային առավելագույնը 20 միավոր).
 - տեսական նյութի իմացություն՝ վերարտադրման մակարդակով,
 - առաջադրված հարցերի պատասխանի բովանդակություն, ներկայացման տրամաբանական հաջորդականություն, ամբողջություն, ճշտություն, սեփական տեսակետի հիմնավորման աստիճան,
 - կոնկրետ տեսական գիտելիքները կիրառելով՝ պատմական իրողությունները հասկանալու, փաստերն ու երևույթները համեմատելու, պատմական զարգացման փուլերն ու դրանց օրինաչափությունները համադրելու և

¹⁵Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

համակողմանի գնահատելու, վերլուծելու, դիրքորոշումներ ձևակերպելու կարողություն:

➤ **Ինքնուրույն աշխատանքի գնահատման չափանիշները (1 ինքնուրույն աշխատանք , գնահատվում է 20 միավոր, գումարային առավելագույնը 20 միավոր).**

- ✓անհատական աշխատանքի առաջին տեսակի՝ ռեֆերատի տեսքով, ռեֆերատում ներկայացվածնյութիհամապատասխանությունառաջադրված թեմայիհետ,
- ✓ռեֆերատի ձևակերպմանորակ (գրագիտությանընդհանուրմակարդակ, շարադրմանոճ, լուսաբանումներիորակ, տեղեկատվական աղբյուրների օգտագործման մշակույթ),
- ✓համացանցի տեղեկատվական աղբյուրներիօգտագործում,
- ✓ռեֆերատի համառոտ բանավոր ներկայացում, բանավոր խոսքի և թեմայի քննարկման մակարդակ:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

022201.00.6-Պատմություն

Կրթական ծրագիր`

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

022201.01.6-Պատմություն

Որակավորման աստիճան`

/բակալավր, մագիստրատուրա/

պատմության բակալավր

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի փականի շրջանավանու մը	Պ/բ-030 – Ռուսաստանի պատմություն -2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	16	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	6
	Ինքնուրույն	104		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացի կրթություն			
Դասընթացին պատասկը	Առարկայի նպատակն է ուսանողներին համակողմանի գիտելիքներ տալ «Ռուսաստանի պատմության» պարբերացման, ժամանակագրության, հասարակական առաջընթացի օրինաչափությունների, լուսավորության, հասարակական մտքի ձևավորման, Ռուսաստանի պատմության VIII-XIX-րդ դարերի տնտեսական և քաղաքական իրադարձությունների մասին:			
Դասընթացի վերջնաբոյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնաբոյունք(ներ)ը. Գիտելիք ▪ Ռուսաստանի պատմության պատմական սկզբնաղբյուրների, նրանց պարունակած փաստերի վավերականության ստուգման մեթոդների իմացություն, ▪ պատմության զարգացման փուլերի, պատմության իմաստի նշանակության իմացություն , ազգային և համաշխարհային պատմագիտական հայեցակարգերի և պատմական գործընթացների հիմնարար և ժամանակակից հասկացությունների, տեսությունների ու մեթոդների իմացություն			

Հմտություն

- օտար լեզուներով պատմագիտական տեքստերկամ բնօրինակ փաստաթղթեր ընթերցելու և ըստ անհրաժեշտության տեղեկություններն ամփոփելու կամ համառոտելու ու վերարտադրելու ունակություններ,
- մասնագիտական գործունեության պլանավորման, կազմակերպման, ղեկավարման, վերահսկման, ուսուցման արդյունքների և սովորողների ձեռքբերումները գնահատելու կարողություն, ձեռք բերած տեսական գիտելիքները մասնագիտական գործունեության բնագավառում կիրառելու հմտություններ,
- ուսուցման և դաստիարակության ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառման կարողություն, մանկավարժական հմտություններ:

Կարողունակություն

- մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջադրելիս ստեղծագործական մոտեցում ցուցաբերելու, ինչպես նաև նոր իրավիճակներին համապատասխան որոշումներ կայացնելու և սովորելու կարողություն,
- թիմում աշխատելու, որոշակի ինքնուրույնություն ցուցաբերելով թիմային առաջադրանքներ կատարելու և որոշումներ կայացնելիս պատասխանատվություն ստանձնելու կարողություն,
- քննադատաբար և համակարգված օգտագործելով իր գիտելիքները՝ պատմական իրադարձությունների ու գործընթացները վերլուծելու, դրանց տրամաբանությունը, օրինաչափությունները, իրադարձությունների պատճառա-հետևանքային կապերը հասկանալու կարողություն, արդիական և նորարարական մեթոդների օգնությամբ իր գիտելիքներն ու իմացությունը կիրառելով՝ դիրքորոշումներ

	ձևակերպելու և հետազոտություններ կատարելու կարողություն, ▪ սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու և դրանցում առկա ինֆորմացիայի տարբեր ձևերը օգտագործելու, տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման ունակություն, տեղեկույթը կառավարելու, իր դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություններ, ▪ մասնագիտական բարեվարքության նորմերը պահպանելով՝ զեկուցումներ պատրաստելու, հետազոտություններ կատարելու կարողություն,
Դասընթացի բովանդակություն ը	Թեմա 1 Ռուսաստանը XVIII-րդ դարի II-րդ կեսին: Եկատիրինա II-րդ: Թեմա 2 Ռուսաստանը XIX-րդ դարի առաջին քառորդին: Ալեքսանդր I-ին: Թեմա 3 Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական իրադրությունը Նիկոլայ I-ի օրոք: Թեմա 4 Ճորտատիրական կարգի վերացումը Ռուսաստանում: 1861 թվականի փետրվարի 19-ի բարեփոխումը: Թեմա 5 Ռուսաստանում իրականացված լիբերալ բարեփոխումները XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականներին: Թեմա 6 XIX-րդ դարի 60-70-ական թվականների հասարակական-քաղաքական շարժումները: Նարոդնիկական շարժումը: Թեմա 7 Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը 60-70-ական թվականներին: 1877-1878 թթ ռուս-թուրքական պատերազմները: Թեմա 8 Ալեքսանդր III-ի հակառեֆորմների քաղաքականությունը: Բանվորական շարժումների ակտիվացումը: Մարքսիզմի տարածումը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	➤ Տեսական գիտելիքների գնահատման չափանիշները. (4 ստուգում, գնահարվում է առավելագույնը 5 միավոր՝ գումարային առավելագույնը 20 միավոր).

	▪ տեսական նյութի իմացություն՝ վերարտադրման մակարդակով, ▪ առաջադրված հարցերի պատասխանի բովանդակություն, ներկայացման տրամաբանական հաջորդականություն, ամբողջություն, ճշտություն, սեփական տեսակետի հիմնավորման աստիճան, ▪ կոնկրետ տեսական գիտելիքները կիրառելով՝ պատմական իրողությունները հասկանալու, փաստերն ու երևույթները համեմատելու, պատմական զարգացման փուլերն ու դրանց օրինաչափությունները համադրելու և համակողմանի գնահատելու, վերլուծելու, դիրքորոշումներ ձևակերպելու կարողություն: ➢ Ինքնուրույն աշխատանքի գնահատման չափանիշները (1 ինքնուրույն աշխատանք, գնահարվում է 10 միավոր՝ գումարային առավելագույնը 20 միավոր): ▪ անհատական աշխատանքի առաջին տեսակի՝ ռեֆերատի, ներկայացում էլեկտրոնային տեսքով, ✓ ռեֆերատում ներկայացված նյութի համապատասխանություն առաջադրված թեմայի հետ, ✓ ռեֆերատի ձևակերպման որակ (գրագիտության ընդհանուր մակարդակ, շարադրման ոճ, լուսաբանումների որակ, տեղեկատվական աղբյուրների օգտագործման մշակույթ), ✓ համացանցի տեղեկատվական աղբյուրների օգտագործում, ✓ ռեֆերատի համառոտ բանավոր ներկայացում, բանավոր խոսքի և թեմայի քննարկման մակարդակ:
Գրականություն	Պարտադիր 1 История России с древнейших времен до конца XVIII века / Под ред. член-корр. РАН Б.Н. Флори. М. 2010. 2 Борисов Н.С. Возвышение Москвы. М. 2011. 3 Горский А.А. Москва и Орда. М. 2000. 4 Флоря Б.Н. Польско-литовская интервенция в России и русское общество. М. 2005 5 Курукин И.В. Эпоха «дворских бурь»: Очерки политической истории послепетровской России. 1725-1762 гг. М. 2003 6 Милов Л.В. Великорусский пахарь и особенности российского исторического процесса. М. 2006 7 Седов П.В. Закат Московского царства: Царский двор конца XVII. М. 2006. 8 Стефанович П.С. Приход и приходское духовенство в России в XVI–XVII веках. М. 2002. 9 Янин В.Л. У истоков новгородской государственности. М. 2001

- 10 Мунчаев Ш.М., Устинов В.М. История России М. 2009.
- 11 Орлов А.С. История России М. 2015.
- 12 Вернадский Г. Монголы и Русь. М. 2011.
- 13 История России с древнейших времен до начала XXI в. / ред. А.Н. Сахаров. М. 2007

Цршгпггг

1. Анисимов Е.В. Государственные преобразования и самодержавие Петра Великого.
2. Зимин А.А. Реформы Ивана Грозного. Очерки социально-экономической и политической истории России середины XVI в.
3. Каменский А.Б. От Петра I до Павла I. Реформы в России XVIII века. Опыт целостного анализа.
4. Карпов А.Ю. Владимир Святой.
5. Любавский М.К. Обзор истории русской колонизации.
6. Моряков В.И. Русское просветительство второй половины XVIII в.
7. Фроянов И. Я. Древняя Русь. Опыт исследования истории социальной и политической борьбы.
8. Гумилев Л.Н., "Древняя Русь и Великая Степь".
9. Каргалов В.В., Внешнеполитические факторы развития феодальной Руси. Феодальная Русь и кочевники".
10. Ловмянский Х., "Русь и норманы".
11. Пашуто В.Т., "Внешняя политика Древней Руси".
12. Рыбаков Б.А., "Киевская Русь и другие княжества 12-13вв".
13. Гумилев Л.Н., "Древняя Русь и Великая Степь".
14. Каргалов В.В., Внешнеполитические факторы развития феодальной Руси. Феодальная Русь и кочевники".
15. Ломниц Дмитрий Донской.
16. Череннин Л.В., Образование Русского централизованного государства в 14-15вв.
17. Алексеев Ю.Г., Государь всея Руси.
18. Зимин А.А., Реформы Ивана Грозного.
19. Очерки русской культуры 13-15вв.